U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **A. M.**, zast. Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou, se sídlem Mánesova 864/19, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 10. 2010, č. j. 61 Az 58/2008 – 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 7. 2008, č. j. OAM-369/VL-07-19-2008, bylo rozhodnuto, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění žalovaný uvedl, že dne 6. 5. 2008 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že Ukrajinu opustil dne 14. 4. 2007 kvůli nelehkému životu, nepříznivé ekonomické situaci a banditům, přičemž o udělení mezinárodní ochrany žádá, neboť na území České republiky již nadále nechce žít ilegálně. Žalovaný dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení žalobce jako důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl toliko nespokojenost s celkovou situací ve vlasti včetně nepříznivé ekologické situace, ekonomické a rodinné problémy, nepříznivý zdravotní stav a těžkosti při kontaktu s lidmi v souvislosti se zdravotními potížemi (onemocnění kůže ve formě poruchy pigmentace), nemožnost pořídit si ve vlasti léky, jakož i přání legalizovat své další setrvání na území Česka. Následně na pozadí materiálů, analyzujících politickou a ekonomickou situaci a dodržování lidských práv na Ukrajině, konstatoval, že žalobce neuvedl ani žádné skutečnosti svědčící o tom, že by vyvíjel ve své vlasti činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod. Závěrem poukázal na to, že k legalizaci pobytu na území České republiky slouží jiné právní instrumenty, zejména podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ze dne 24. 7. 2008, ve které navrhl, aby Krajský soud v Ostravě napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 7. 10. 2010, č. j. 61 Az 58/2008 – 29, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 11. 11. 2010, podanou z důvodů nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, jakož i jiné vady řízení před soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jmenovitě Mgr. Bohdany Novákové, advokátky, se sídlem Mánesova 864/19, Praha 2. V návaznosti na svá tvrzení v řízení před krajským soudem zdůraznil, že v České republice má syna a důvodem jeho obav z návratu do vlasti je také jeho zdravotní stav. Poukázal na ustanovení čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 10 Ústavy České republiky (ústavního zákona č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších ústavních předpisů), čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění pozdějších protokolů (publikována pod č. 209/1992 Sb.), čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, ve znění opčního protokolu (publikována pod č. 104/1991 Sb.), jakož i judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, týkající se povinností České republiky dodržovat své mezinárodní závazky.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 12. 2010, č. j. 61 Az 58/2008 – 52, byl stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce z řad advokátů Mgr. Bohdana Nováková, advokátka, se sídlem Mánesova 864/19, Praha 2.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 17. 12. 2010 navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro opožděnost ve smyslu § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., popřípadě zamítl jako nedůvodnou. Setrval na svém přesvědčení, že náležitě zjistil skutkový stav věci a dostatečně se vypořádal se všemi tvrzeními stěžovatele. Své správní rozhodnutí i rozsudek krajského soudu považuje za vydané v souladu s právními předpisy, přičemž námitky stěžovatele v kasační stížnosti nemohou tato rozhodnutí zpochybnit.

Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **kasační stížnost je podána opožděně**.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 10. 2010 byl stěžovateli doručujícím orgánem (Pošta Havířov 1, PSČ 736 01) doručován na adresu pobytu stěžovatele (Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, Havířov – Dolní Suchá, PSČ 735 64). Z doručenky do vlastních rukou, vztahující se k doručování napadeného rozsudku a k němu ve spise připojené, se podává, že jelikož stěžovatel nebyl zastižen, byla zásilka (písemnost) dne 14. 10. 2010 uložena a připravena k vyzvednutí a stěžovateli byla zanechána výzva, aby si zásilku

(písemnost) vyzvedl. Protože si stěžovatel zásilku (písemnost) nevyzvedl v úložní době, byla tato dne 27. 10. 2010 vložena do domovní nebo jiné stěžovatelem užívané schránky.

Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.*

Podle § 49 odst. 2 věty první zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."), *nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl.* Podle odst. 4 téhož ustanovení *nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.*

Nejvyšší správní soud shledal, že doručující orgán postupoval zcela v souladu s citovanými ustanoveními. Jelikož stěžovatele nezastihl při pokusu o doručení rozsudku krajského soudu dne 14. 10. 2010 v místě jeho pobytu, písemnost uložil, připravil k vyzvednutí a stěžovateli zanechal výzvu, aby si ji vyzvedl. Jelikož si stěžovatel písemnost nevyzvedl ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla tato připravena k vyzvednutí, je třeba rozsudek krajského soudu posledním dnem této lhůty, tedy v pondělí dne 25. 10. 2010 (srov. ustanovení § 40 odst. 3 s. ř. s., podle kterého *připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den*), ze zákona považovat za doručený, i když se stěžovatel o uložení nedozvěděl. Po marném uplynutí této zákonné lhůty doručující orgán vhodil písemnost dne 27. 10. 2010 do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky.

Podle § 106 odst. 2 věty první s. ř. s. *kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení.* Podle poslední věty téhož ustanovení *zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.* Podle § 40 odst. 1 věty první s. ř. s. *lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek.* Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. *lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.* Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. *lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.*

Napadený rozsudek krajského soudu obsahuje řádné poučení o opravných prostředcích včetně lhůty k podání kasační stížnosti, když se v něm uvádí, že *proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.*

Jak bylo uvedeno výše, napadený rozsudek byl stěžovateli doručen v pondělí dne 25. 10. 2010. Zákonná lhůta dvou týdnů k podání kasační stížnosti proto počala běžet dne 26. 10. 2010 a marně uplynula v pondělí dne 8. 11. 2010. K jejímu zachování by bylo třeba, aby kasační stížnost byla stěžovatelem nejpozději dne 8. 11. 2010 předána soudu nebo tomuto zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence anebo předána orgánu, který má povinnost podání doručit. Z obsahu spisu však vyplývá, že kasační stížnost byla stěžovatelem podána teprve dne 11. 11. 2010, a to prostřednictvím držitele poštovní licence, když tohoto dne byla zaslána na adresu Krajského soudu v Ostravě z pošty Praha 52, PSČ 152 00. Stalo se tak po uplynutí zákonné lhůty k jejímu podání.

Na závěru o opožděnosti kasační stížnosti nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel v kasační stížnosti bez dalšího uvádí, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 10. 2010 mu byl doručen teprve dne 3. 11. 2010. Ze spisové dokumentace a výše uvedených skutečností je nepochybné, že při doručování napadeného rozsudku krajského soudu stěžovateli nastoupily právní účinky fikce doručení, tedy že vzhledem k tomu, že si stěžovatel rozsudek u doručujícího orgánu nevyzvedl v zákonem stanovené 10-denní lhůtě, považuje se tento za doručený posledním dnem této lhůty (tj. dnem 25. 10. 2010), i když se stěžovatel o uložení nedozvěděl. Je přitom třeba konstatovat, že stěžovatel jím uváděné datum doručení dne 3. 11. 2010 nijak blíže nezdůvodnil, zejména pak nijak nezpochybňoval skutečnost, že rozsudek byl doručován do posledního soudu známého místa pobytu (Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, Havířov – Dolní Suchá, PSČ 735 64), ačkoli v kasační stížnosti stěžovatel uvádí místo pobytu jiné (R. 27, B. n. O.).

Z protokolu o jednání před krajským soudem konaném dne 7. 10. 2010, v jehož rámci byl rovněž vyhlášen rozsudek o zamítnutí žaloby stěžovatele, se mimoto podává, že se žalobce tohoto jednání osobně zúčastnil. Bylo proto zřejmé, že stěžovatel mohl očekávat, že mu bude v následujících dnech do místa pobytu doručováno písemné vyhotovení rozsudku, jak se dne 14. 10. 2010 také stalo. Stěžovatel přitom nevyvinul žádnou aktivitu, aby umožnil řádné doručení písemného vyhotovení rozsudku na jinou adresu, když zejména nenahlásil soudu změnu místa pobytu či změnu adresy pro doručování (pakliže k takové změně v inkriminované době došlo). V úvahu následně připadala též možnost usilovat o vyslovení neúčinnosti doručení ve smyslu § 50d o. s. ř., podle něhož *na návrh účastníka rozhodne odesílající soud, že doručení je neúčinné, pokud se účastník nebo jeho zástupce nemohl z omluvitelného důvodu s písemností seznámit. Návrh je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy se s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit. V návrhu musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uveden den, kdy se účastník s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit, a označení důkazů, jimiž má být včasnost a důvodnost návrhu prokázána.* V této souvislosti lze konstatovat, že z obsahu kasační stížnosti je zjevné, že při jejím zpracování byla stěžovateli nápomocna osoba s právnickým vzděláním, když kasační stížnost je poměrně rozsáhlá a vyznačuje se komplexní právní argumentací včetně odkazů na relevantní ustanovení českého ústavního pořádku, mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, jakož i judikaturu vrcholných soudů včetně označení konkrétních rozhodnutí a citací příslušných pasáží.

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost byla ve smyslu § 106 odst. 2 s. ř. s. podána opožděně, přičemž zmeškání

lhůty nelze podle poslední věty téhož ustanovení prominout. Byl proto nucen kasační stížnost žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť tato byla podána opožděně.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta. Vzhledem k tomu, že ze spisové dokumentace vyplývá, že zástupkyně stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti, ustanovená usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 12. 2010, č. j. 61 Az 58/2008 – 52, neučinila v řízení o kasační stížnosti žádný úkon právní služby a hotové výdaje ani odměnu za zastupování ve smyslu ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. rovněž neuplatňovala, Nejvyšší správní soud ustanovené zástupkyni nepřiznal hotové výdaje ani odměnu za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu